

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Ötven százalékkal javították a színészek fizetését*

Forrás:

Bp
(Hely)

1923. 4. 19.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Idő

"1923"

Személy

Ötven százalékkal javították a színészek fizetését

A fellepti díjakat nem emelték. — A zenészek igényeit is teljesítették a színházak. — Üresek a nézőterek. — A direktorok nyilatkozatai.

A színházak legutóbbi helyáremelése után a színészek mozgalmát indították fizetésük javítása érdekében. A színházaknak a Színészek Szövetségével kollektív szerződésük van, amely szerint a mostani helyáremelésből a színészeknek 42%-os gázsijavítás jár. Az új helyáram két lépésben lépett életbe és ekkor a Színészszövetség átírt a Színházak Szövetségéhez, hogy a színészek fizetését 50%-kal emeljék. Az átírt hangsúlyozta, hogy a javítás ne csupán a törzs fizetésénél, hanem a fellepti díjaknál is lépjen életbe.

Az igazgatók foglalkoztak a színészek kérelmével. A tárgyalások eleinte úgy indultak, hogy csak a létminimumot élvező színészek fizetését emelik. Ebbe a megoldásba nem egyezett bele a Színészszövetség. A tárgyalások ezután már kevesebb reménnyel folytak, mert egyik fél sem volt hajlandó eltérni álláspontjától. A színészek figyelmeztették a direktorokat, hogy abban az esetben, ha kérésüket megegyezően elutasítanák, sztrájkba lépnek.

A Színházak Szövetsége ma délután a Király-Színházban ülést tartott. Az ülésen, amelyen valamennyi budapesti direktor megjelent, az az álláspont jegyződött ki, hogy a színészek követelésének teljes honorálása a színházakat súlyos anyagi válságba sodorná. Mégis a direktorok elmentek teljesítőképességük legvégső határáig s a fizetéseket ötven százalékkal emelték. Meg kell jegyezni, hogy az emelés csupán a fixfizetésekre vonatkozik és nem a fellepti díjakra. A színészek ama kérelmét, hogy májusi lakbérüket az igazgatók fizessék ki, a direktorok nem tudták teljesíteni. A direktorok határozatát ma délután közölték a színészek megbízottaival.

Itt említjük meg, hogy a zenészek fizetését a színészekével hasonló arányban emelték a színházak. A színészek fizetésjavítási mozgalmára vonatkozólag kérdést intéztünk Lázár Ödönhöz, az Unió színházak igazgatójához, aki ezeket mondotta:

— A színházak már a tárgyalások kezdetén hajlandók voltak megadni a színészeknek azt a gázsijavítást, amely őket a kollektív szerződés értelmében megilleti. A tagok azonban nem elégedtek meg a negyvenkét százalékkal, hanem ötvenet kértek. Ezt is megadtuk, újabb helyáremelés nélkül, holott a színházak nagyon szomorú körülmények között működnek. A helyáremelésre csak nagyon nehezen szánták rá magukat a direktorok, mert a közönségnek nincs pénze s féltő, hogy a felemelt helyáramat már nem tudja megfizetni. A színházak bevételei ma nagyon kétségessé, ellenben kiadásai fix tételek, amelyeket ki kell fizetni akkor is, ha a nézőtér üres. A fizetésemelés után a létminimum 36.000 korona lett, kóristáknál pedig 31.000 korona. Jobb tagoknak 80.000—100.000 korona között váltakozik a javadalmazásuk. Mi igyekeztünk méltányolni a tagok nagyon súlyos helyzetét s elmentünk teljesítőképességünk legvégső határáig.

Roboz Imre, a Vigszínház igazgatója így nyilatkozott:

— A mai súlyos gazdasági viszonyok mellett a színházak nem emelheték nagyobb mértékben helyáramukat, viszont nem zárkozhattak el a színészek megélhetési lehetőségének biztosítása elől sem. Erre való tekintettel, amire eddig még sohasem volt precedens, újabb helyáremelés nélkül megadtuk a kért 50 százalékot. Ezzel főként a szerény javadalmazású színészek helyzetén segítünk, mert a nevesebb színészek főjévedelme a fellepti díj. A budapesti színházak helyzetét igen nehezíti az a körülmény, hogy a színházak helyáramai egyáltalán nem tartottak lépést az általános drágulási folyamattal. Erre a legjellemzőbb példa az, hogy a legolcsóbb színházjegy alig kerül kétszer többbe, mint a villamosjegy. A legdrágább jegy pedig legfeljebb annyiba kerül, mint egy vacsora valami jobb étteremben. Szembeállítva a mi helyáramainkat a külföldiekével, azt látjuk, hogy míg Bécsben egy páholy felel meg, addig nálunk alig egy negyedrészéért lehet színházba menni. A berlini, párisi, londoni helyáramokkal való összehasonlítás még nagyobb ellentéteket mutat. Ilyen körülmények között csak a legerősebb munkával és a színházak szinte tulzott áldozatkészségével tartható fenn a budapesti színházak mai színvonala, amelyről itt járt külföldi színházi emberek csak esodálattal nyilatkoztak.

Bárdos Artur, a Renaissance-Színház igazgatója, ezeket mondotta:

— A színházak, eltérve a kollektív szerződéstől és ezzel ennek elvétől is, nagyobb mértékben emelték a színészek fizetését, mint a helyáramat. A színházak mindenesetre nagyon megérik a felemelt színházi helyáram hatását a közönségnél, de remélhetjük, hogy hosszú ideig gondolnunk sem kell arra, hogy újra emeljük a helyáramat.

Színházi híradások 1923